

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.001.04.2019
P/19/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Poznaniu
ul. Dożynkowa 9H, 61-662 Poznań
T +48 61 655 62 00, F +48 61 655 62 01
ipo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/19/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2018 r.
Jednostka kontrolowana	Krajowe Biuro Wyborcze Delegatura w Lesznie, Pl. T. Kościuszki 4, 64-100 Leszno
Kierownik jednostki kontrolowanej	Joanna Neczyńska, Dyrektor Delegatury (dalej: Dyrektor) (dowód: akta kontroli str. 5-6)
Podstawa prawna	Art. 2 i art. 4 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Poznaniu
Kontroler	Marek Rozwalka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/12/2019 z dnia 14 stycznia 2019 r. (dowód: akta kontroli str. 1)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz.489 (dalej: ustawa o NIK).

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego na 2018 r. Krajowego Biura Wyborczego Delegatury w Lesznie (dalej: Delegatura), w części 11 budżetu państwa – Krajowe Biuro Wyborcze, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2018 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były w szczególności następujące działania kontrolne:

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola prawidłowości zmian w planie wydatków, w tym wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa analiza wybranej próby wydatków dysponenta III stopnia,
- analiza wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analiza przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analiza stanu zobowiązań,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analiza stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań.

Opis działań kontrolnych przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Delegatura jest jednostką organizacyjną Krajowego Biura Wyborczego zapewniającego obsługę organów wyborczych oraz wykonującego zadania związane z organizacją wyborów i referendum w zakresie określonym w Kodeksie wyborczym i innych ustawach. Do właściwości Delegatury należały w szczególności zadania z zakresu organizacyjno-technicznego i prawnego związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem wyborów i referendum na terenie wyznaczonym jej właściwością terytorialną.

Dyrektor Delegatury jest dysponentem trzeciego stopnia środków budżetu państwa w zakresie prowadzenia rachunku bieżącego dochodów i wydatków oraz finansowania jej zadań własnych. Dyrektor Delegatury przekazuje ponadto dotacje przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego na finansowanie zadań zleconych związanych z prowadzeniem rejestru wyborców oraz przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów i referendum.

W Delegaturze nie zaplanowano i nie zrealizowano dochodów budżetowych na 2018 r. Zrealizowane w 2018 r. wydatki budżetu państwa w kwocie 3.314,9 tys. zł stanowiły 77,5% planu finansowego po zmianach. W kwocie zrealizowanych w 2018 r. wydatków środki z dotacji na organizację wyborów stanowiły 78,1%.

W Delegaturze w 2018 r. nie realizowano wydatków z budżetu środków europejskich.

IV. Ocena²

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że wydatkowane w 2018 r. w Delegaturze środki finansowe w kwocie 3.314,9 tys. zł były zgodne z planem finansowym.

W wyniku kontroli 18,5% dotacji stwierdzono, że zostały one przekazane jednostkom samorządu terytorialnego w terminach umożliwiających organizację i przeprowadzenie wyborów oraz, poza jednym przypadkiem, w prawidłowo naliczonej kwocie.

Kontrola 5,2% wydatków bieżących Delegatury wykazała, poza jednym przypadkiem, zgodność z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³.

Kwoty wykazane w sprawozdaniach budżetowych Delegatury za 2018 r. oraz w sprawozdaniach w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2018 r. były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

O niepełnym przestrzeganiu procedur kontroli zarządczej świadczyły natomiast stwierdzone nieprawidłowości polegające na:

- przekazaniu gminie dotacji zawyżonej o 8,4 tys. zł,
- dokonaniu wydatku w kwocie przekraczającej o 0,4 tys. zł wysokość ustalonego planu finansowego,
- niezachowaniu wymaganej pisemnej formy sporządzenia aneksu do umowy na wykonanie robót budowlanych o wartości 6,8 tys. zł.

V. Wyniki kontroli

1. Analiza porównawcza dochodów budżetowych

Opis stanu faktycznego

W Delegaturze nie zaplanowano i nie zrealizowano dochodów budżetowych na 2018.

Zrealizowane w 2017 r. dochody w kwocie 1,7 tys. zł stanowiły zwrot przez Gminę Rawicz dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 161, 181, 826, 850-854, 855)

2. Realizacja wydatków budżetu państwa oraz wykonania zadań

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Delegatura zrealizowała w 2018 r. wydatki w kwocie 3.314,9 tys. zł, co stanowiło 77,5% planu po zmianach. Wydatki te były większe od zrealizowanych w 2017 r. o 2.547,6 tys. zł. Wzrost wydatków w porównaniu do 2017 r. wynikał przede wszystkim z finansowania w 2018 r. przygotowania i przeprowadzenia wyborów do rad gmin, powiatów i sejmików województw oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

² W toku kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

Zrealizowane w 2018 r. w Delegaturze wydatki w rozdziale 75101 (Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony państwa) w kwocie 725,5 tys. zł stanowiły 97,6% zaplanowanych, a w rozdziale 75109 (Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie) w kwocie 2.589,4 tys. zł - 73,2% zaplanowanych.

(dowód: akta kontroli str. 155-156, 179-180, 827-828, 850-855)

W 2018 r. w Delegaturze nie planowano i nie zrealizowano wydatków majątkowych oraz wydatków z budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 161, 9-10, 15-37, 827-828)

W 2018 roku plan wydatków Delegatury w rozdziale 75109 (Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie) zwiększony został o kwotę 3.535,3 tys. zł pochodzącą z rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczoną na:

- a) przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych (wybory uzupełniające do Rady Gminy Pakośław - w kwocie 6,0 tys. zł),
- b) przeprowadzenie szkoleń urzędników wyborczych (3,9 tys. zł),
- c) wypłatę wynagrodzeń dla urzędników wyborczych (72,9 tys. zł),
- d) przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych w 2018 r. (3.413,1 tys. zł),
- e) zakup przezroczystych urn wyborczych (2,0 tys. zł),
- f) wypłatę pracownikom Delegatury dodatków wyborczych (37,2 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 686-723)

Z przyznanej Delegaturze rezerwy celowej na przygotowanie i organizację wyborów w 2018 r. w kwocie 3.535,3 tys. zł wykorzystano 2.589,4 tys. zł, tj. 73,2 %.

W wyniku szczegółowego badania przyznanych środków z rezerwy celowej stwierdzono, że:

- przyznane kwoty, stosownie do treści otrzymanych decyzji, ujęto w planie finansowym Delegatury,
- wnioski o przyznanie środków z rezerwy celowej wynikały z faktycznych potrzeb,
- otrzymane środki finansowe wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Niewykorzystanie środków z rezerwy celowej w kwocie 945,9 tys. zł wynikało w szczególności z przeprowadzenia drugiej tury wyborów tylko w dwóch gminach, a także ze zwrotów przez j.s.t. części środków przekazanych na diety, wynagrodzenia urzędników wyborczych, wybrane usługi czy obsługę administracyjno-informatyczną.

(dowód: akta kontroli str. 38-44, 686-736)

Szczegółowym badaniem objęto dotacje w kwocie 458,1 tys. zł przekazane czterem gminom i jednemu powiatowi na zadania związane z organizacją i przeprowadzeniem wyborów, w tym wyborów uzupełniających, co stanowiło 18,5% ogółu zrealizowanych wydatków na dotacje w rozdz. 75109 Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie.

(dowód: akta kontroli str. 155-156, 550-647)

Objęte kontrolą dotacje, poza jednym przypadkiem, naliczone zostały w prawidłowych wysokościach oraz przekazane w terminach i kwotach umożliwiających realizację dotowanych zadań. Jednostki samorządu terytorialnego (dalej także „j.s.t.”) terminowo przekazały do Delegatury prawidłowo sporządzone sprawozdania Rb 50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, a także

sprawozdania Rb-ZN o stanie zobowiązań oraz należności Skarbu Państwa z tytułu wykonania przez j.s.t. zadań zleconych. W terminie do 31 grudnia 2018 r. j.s.t. zwróciły na rachunek Delegatury niewykorzystane dotacje w kwocie 33,0 tys. zł.

W dniu 29 października 2018 r. Dyrektor Delegatury przekazała Miastu Kościan dotację celową w kwocie 61,4 tys. zł na przygotowanie i przeprowadzenie II tury wyborów samorządowych oraz na zryczałtowane diety dla członków komisji wyborczych powołanych do przeprowadzenia głosowania w tej turze wyborów. Przekazaną kwotę dotacji zawyżono o 8,4 tys. zł, na skutek nieprawidłowego ustalenia diet dla 168 członków obwodowych komisji wyborczych (poza dietami przewodniczących i zastępców przewodniczących komisji). Ustalona w Delegaturze kwota tych diet wyniosła 33,6 tys. zł, podczas gdy z prawidłowego wyliczenia, w oparciu o wskaźniki kalkulacyjne określone przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego w piśmie ZPOW-804-4/18 z dnia 20 lipca 2018 r., winna wynosić 25,2 tys. zł. W dniu 27 grudnia 2018 r. Miasto Kościan zwróciło na rachunek Delegatury niewykorzystaną dotację celową w kwocie 16,2 tys. zł, w tym 11,2 tys. zł z tytułu niewykorzystanych środków na zryczałtowane diety członków obwodowych komisji wyborczych.

(dowód: akta kontroli str. 550-553, 567-586, 648-667, 675-685)

Z wyjaśnień Dyrektor Delegatury wynikało, że nadzór nad wykorzystaniem przez j.s.t. przekazanych dotacji sprawowany był poprzez kontrolę składanych w Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR 3.0 sprawozdań Rb-50 z dotacji i wydatków, a także przedkładane, w oparciu o opracowane w Delegaturze formularze, rozliczenia z wykorzystania środków dotacji na poszczególne zadania wyborcze.

W 2018 r. Delegatura przeprowadziła w pięciu gminach kontrole prawidłowości i aktualizowania stałego rejestru wyborców. W wyniku tych kontroli stwierdzono, że dokumentację w tym zakresie prowadzono, co do zasady w sposób zgodny z wymogami określonymi przepisami prawa.

(dowód: akta kontroli str. 835-839, 856-876)

Zrealizowane w 2018 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 757,7 tys. zł i były wyższe od wydatków zrealizowanych w 2017 r. o 26%. Największy udział w tej grupie (56,6%) miały wydatki na wynagrodzenia osobowe, które wyniosły 428,9 tys. zł i były wyższe od wydatków na wynagrodzenia osobowe poniesionych w 2017 r. o 28,7 tys. zł, tj. o 7,2%. Wzrost w 2018 r. wydatków na wynagrodzenia był wynikiem przyznanych i wypłaconych pracownikom „dodatków wyborczych”.

Przeciętne zatrudnienie w Delegaturze w 2018 r., w przeliczeniu na pełnozatrudnionych, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-70, wyniosło 5,66 osób. W roku 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wyniosło 5,87 osób.

(dowód: akta kontroli str. 183-184, 827-829)

Zobowiązania w kwocie 36,4 tys. zł, w rozdziale 75101, wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków za 2018 r., wynikające z naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2018 r., były zgodne z ewidencją księgową. W 2018 r. w Delegaturze nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz wydatki z tytułu odsetek od nieterminowo regulowanych zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 155-156, 806-812)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 173,8 tys. zł, tj. 5,2% wydatków Delegatury. Doboru próby wydatków dokonano

metodą monetarną MUS⁴, na podstawie zapisów na koncie 130 Rachunek bieżący z wyłączeniem wydatków poniżej 0,5 tys. zł. Badaniem objęto 40 zapisów księgowych w grupie wydatków bieżących pozapłacowych⁵.

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że poza dwoma przypadkami, przedstawionymi w dalszej części niniejszego wystąpienia, wydatków dokonano zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami.

(dowód: akta kontroli str. 737-755)

W dniu 18 kwietnia 2018 r., na podstawie faktury z dnia 12 kwietnia 2018 r. wydatkowano kwotę 1,1 tys. zł tytułem zapłaty za kurs kancelaryjno–archiwalny I stopnia pracownika Delegatury. Informacja w sprawie udzielenia przedmiotowego zamówienia poza procedurą zamówień publicznych sporządzona została w dniu 10 kwietnia 2018 r. Plan finansowy wydatków Delegatury w dziale 751, rozdziale 75101, § 4700 wynosił na dzień 18 kwietnia 2018 r. 1,0 tys. zł, a poniesione do tego dnia wydatki wyniosły 0,3 tys. zł. Zwiększenie planu wydatków Delegatury w tym dziale, rozdziale i paragrafie klasyfikacji budżetowej do kwoty 2,0 tys. zł nastąpiło w dniu 26 kwietnia 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 15, 69, 737-755, 784-787)

Dyrektor Delegatury nie sporządziła w formie pisemnej aneksu do umowy z dnia 15 maja 2018 r. zawartej z Przedsiębiorstwem „Al” z Leszna na usługę dotyczącą remontu pomieszczeń biurowych Delegatury⁶, na podstawie którego zwiększono o 6.796,75 zł wartość zamówienia dotychczas udzielonego temu wykonawcy. W dniu 18 maja 2018 r. sporządzony został wniosek Delegatury w sprawie zakupu poza procedurą zamówień publicznych robót budowlanych polegających na montażu sufitu podwieszanego wraz z oświetleniem, postawieniu ścianki wraz z obróbką drzwi oraz szpachlowaniu z siatką w jednym z pomieszczeń biurowych Delegatury, a także dostawie materiałów koniecznych do realizacji zamówienia. Wartość szacunkową tego zamówienia, wg oferty ww. wykonawcy, określono na kwotę 6.796,75 zł netto. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że konieczność wykonania przedmiotowego zamówienia podyktowana jest okolicznościami wynikłymi w trakcie już prowadzonego remontu siedziby Delegatury. Dyrektor, w zatwierdzonym w dniu 21 maja 2018 r. przez Szefa Krajowego Biura Wyborczego wniosku Delegatury z dnia 18 maja 2018 r., zobowiązał się do zachowania pisemnej formy umowy w sprawie tego zamówienia publicznego. Wykonawca robót remontowych przekazał Delegaturze w dniu 21 czerwca 2018 r. fakturę VAT nr 2/06/2018 na łączną wartość 52,9 tys. zł brutto (43,1 tys. zł netto) obejmującą m.in. rozszerzony zakres prac remontowych. Zapłaty kwoty 52,9 tys. zł dokonano w dniu 25 czerwca 2018 r.

(dowód: akta kontroli str. 737-783)

W Delegaturze w 2018 r. dokonano 63 zakupów towarów i usług o wartości 152,2 tys. zł brutto w oparciu o procedury określone w zarządzeniach Szefa Krajowego Biura Wyborczego z 31 marca 2016 r. oraz z 8 października 2018 r. w sprawie udzielania zamówień publicznych, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷.

⁴ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁵ 40 wydatków poniesionych w rozdziałach 75101 i 75109 w następujących paragrafach: 4170 (24 wydatki), 4210 (3), 4270 (1), 4300 (10), 4410 (1), 4700 (1).

⁶ Zakres robót wg zawartej umowy: malowanie ścian i sufitów, położenie wykładziny podłogowej, demontaż i montaż lamp, montaż wertykali, wykucie otworów drzwiowych wraz z ich oprawieniem, zakup materiałów (farb, wykładziny podłogowej, lamp).

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm., dalej: ustawa Pzp.

W wyniku badania pięciu postępowań o zamówienie publiczne o łącznej wartości 77,4 tys. zł, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp, nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 494-549, 788-799)

Opis stanu
faktycznego

2.2. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Głównym rezultatem zrealizowanych w Delegaturze w 2018 r. zadań finansowanych ze środków publicznych było przygotowanie i przeprowadzenie wyborów samorządowych na terenie jej właściwości, a w szczególności terminowe i prawidłowe naliczenie i przekazanie jednostkom samorządu terytorialnego dotacji na przygotowanie i przeprowadzenie wyborów do rad gmin, powiatów i sejmiku województwa oraz wyborów wójtów, burmistrzów i prezydentów miast.

W planie wydatków Delegatury w układzie zadaniowym, w ramach podzadania: wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie, wskazane zostały dwa działania: finansowanie działalności lokalnych organów wyborczych oraz koordynacja organizacji wyborów realizowana przez jednostki KBW na szczeblu centralnym i poprzez delegatury KBW. Miernikiem realizacji pierwszego z tych działań był wskaźnik udziału przekazanych przed dniem wyborów środków dotacji na zadania wyborcze. W 2018 r. w Delegaturze osiągnięto 100% poziom tego wskaźnika przy zaplanowanym 90% poziomie.

(dowód: akta kontroli str. 11-14, 165-172)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Ustalona w Delegaturze i przekazana Miastu Kościan w dniu 29 października 2018 r. dotacja celowa w kwocie 61,4 tys. zł, została zawyżona o kwotę 8,4 tys. zł, wskutek nieprawidłowego obliczenia diet dla 168 członków obwodowych komisji wyborczych, co naruszało wytyczne Szefa Krajowego Biura Wyborczego z dnia 20 lipca 2018 r.

Dyrektor wyjaśniła, że przy ustalaniu kwoty dotacji na II turę wyborów samorządowych główna księgowa błędnie przyjęła liczbę powołanych członków komisji wyborczych, nie pomniejszając jej o powołanych przewodniczących i zastępców przewodniczących komisji obwodowych. Wskazała ponadto, że Gmina nadmiernie przyznana kwotę dotacji zwróciła w dniu 27 grudnia 2018 roku wraz z pozostałą częścią niewykorzystanej dotacji celowej na realizację zadań wyborczych.

(dowód: akta kontroli str. 550-553, 567-586, 648-667, 675-685, 835-836)

Nieprawidłowe naliczenie dotacji wskazuje na nieskuteczność w tym zakresie stosowanych w jednostce mechanizmów kontrolnych (realizowanych m.in. w ramach kontroli bieżącej przez Dyrektora Delegatury).

2. Wydatkowanie w dniu 18 kwietnia 2018 r. kwoty 1.100,00 zł na opłacenie kursu kancelaryjno–archiwalnego pracownika Delegatury przekraczało o 417,00 zł⁸ plan wydatków Delegatury w dziale 751, rozdziale 75101, § 4700. Dokonanie wydatku w kwocie przekraczającej wysokość ustalonego planu finansowego naruszało dyspozycję art. 44 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który stanowił, że wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele

⁸ Po uwzględnieniu wcześniejszego wydatku poniesionego z nw. paragrafu w dniu 29 stycznia 2018 r. w kwocie 317,00 zł.

i w wysokościach ustalonych w planie finansowym jednostki sektora finansów publicznych.

Z wyjaśnień Dyrektor Delegatury wynikało, że przekroczenie wydatków ponad wysokość posiadanego planu finansowego spowodowane zostało niedopatrzeniem oraz problemami technicznymi. Główna księgową w dniu 19 kwietnia 2018 roku złożyła w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR 3.0, wniosek o przeniesienie między paragrafami tj. zmniejszenie § 4000, a zwiększenie między innymi § 4700 o kwotę niezbędną do zapłaty za kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia dla pracownika Delegatury. Problemy techniczne ze złożeniem podpisu spowodowały opóźnienie w wygenerowaniu decyzji dokonującej zmiany między paragrafami. Wyjaśniająca wskazała ponadto, że kwota przekroczenia ujęta była w budżecie Delegatury w paragrafie 4000 i nie naraziła budżetu Delegatury ani Budżetu Państwa na straty finansowe.

(dowód: akta kontroli str. 15, 69, 737-755, 784-787, 840-841)

Wyjaśnienia Dyrektor nie usprawiedliwiają stwierdzonej nieprawidłowości. Wskazane problemy techniczne ze złożeniem wniosku w sprawie zmian w planie wydatków pozostawały bez znaczenia, gdyż miały miejsce po wydatkowaniu kwoty 1,1 tys. zł ponad obowiązujący we właściwej podziale klasyfikacji budżetowej plan wydatków.

3. Niesporządzenie w formie pisemnej aneksu do umowy z dnia 15 maja 2018 r. na wykonanie robót budowlanych dotyczących remontu pomieszczeń biurowych Delegatury, zwiększającym wartość dotychczas udzielonego zamówienia o kwotę 6,8 tys. zł, było niezgodne z wymogiem wynikającym z art. 648 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny⁹ oraz postanowieniami zatwierdzonego wniosku Delegatury z dnia 18 maja 2018 r.

W złożonych wyjaśnieniach Dyrektor Delegatury stwierdziła m.in., że niezależnie od postanowień art. 648 k.c., zgodnie z którym umowa o roboty budowlane powinna być stwierdzona pismem, w przypadku zawarcia jej z jednym wykonawcą ustna forma, w tym przypadku dotycząca aneksu do umowy, jest dopuszczalna i nie wystąpił rygor nieważności umowy.

(dowód: akta kontroli str. 737-783, 840-841)

Wyjaśnienia Dyrektor Delegatury nie usprawiedliwiają braku zachowania formy pisemnej zmiany zakresu rzeczowego i wartości umowy zawartej w dniu 15 maja 2018 r. Określony w kodeksie cywilnym wymóg zachowania formy pisemnej dla celów dowodowych (ad probationem) gwarantuje stronie zlecającej roboty budowlane bezpieczeństwo prawne (dowodowe) dotyczące choćby jakości i terminowości wykonywanych prac, oparte m.in. o ustalone kary umowne z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zadania. Pomimo zobowiązania zawartego we wniosku w sprawie dokonania zakupu poza procedurą zamówień publicznych, zobowiązującego Dyrektora do zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego w formie pisemnej, nie zastosowano tej formy, co w ocenie NIK było nierzetelne.

Ocena cząstkowa

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych stwierdzono, że wydatkowane w 2018 r. w Delegaturze środki finansowe w kwocie 3.314,9 tys. zł były zgodne z planem finansowym. W wyniku kontroli 18,5% dotacji stwierdzono, że zostały one przekazane jednostkom samorządu terytorialnego w terminach umożliwiających

⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1025, ze zm.

organizację i przeprowadzenie wyborów oraz, poza jednym przypadkiem, w prawidłowo naliczonej kwocie. Kontrola 5,2% wydatków bieżących Delegatury wykazała, poza jednym przypadkiem, zgodność z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w ustawie o finansach publicznych. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości świadczyły o nieskuteczności stosowanych mechanizmów kontrolnych.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia w Delegaturze rocznych sprawozdań za 2018 r.:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych (Rb-23),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (RB-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2018 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzenia sprawozdań. W ocenie NIK, wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(dowód: akta kontroli str. 45-178, 382-414, 850-854)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone w Delegaturze sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

- 1) wzmocnienie bieżącej kontroli i nadzoru nad czynnościami wykonywanymi przez podległych pracowników w zakresie naliczania dotacji przekazywanych j.s.t., a także zgodności ponoszonych wydatków budżetowych z obowiązującym planem finansowym;
- 2) zapewnienie pisemnej formy umów o roboty budowlane.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61 b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 25 marca 2019 r.

Kontroler
Marek Rozwalka
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Dyrektor
z up. Grzegorz Malesiński
p.o. Wicedyrektor

.....
podpis